

καὶ τούτων εὐφρώδως ὑποκρίνη· ἂν γολών, ἂν ἀργοντα, ἂν ιδιώτην¹. Σὺν γὰρ τούτ' ἔστι, τὸ δοθέν ὑποκρίνασθαι πρόσωπον καλῶς· ἐκλέξασθαι δ' αὐτὸ, ἄλλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ (XVIII).

Κόραξ² ὅταν μὴ αἰτίων κεράγη, μὴ συναρπαζέτω σε ἢ φαντασάσῃ· ἀλλ' εὐθὺς διαίρει³ παρὰ σεαυτῷ, καὶ λέγε ὅτι· «Τούτων ἐμοὶ⁴ εὐδὲν ἐπισημάνεται, ἀλλ' ἢ τῷ σωματικῷ⁵ μου, ἢ τῷ κτησιδικῷ μου, ἢ τῷ δοξαρίῳ μου, ἢ τοῖς τέκνοις, ἢ τῇ γυναικί. Ἐμοὶ δὲ πάντα αἴτια σημαίνονται, ἂν ἐγὼ θέλω· ὅ τι γὰρ ἂν τούτων ἀποβείη, ἐπ' ἐμοὶ ἔστιν ὠφελήθηναί ἀπ' αὐτοῦ. »

¹ Ἦνα ἐθίων ἐπιτήδεις αὐτῷ τὰς χεῖρας. *Ad Epictetum*, v, 33. Ἦ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἀνδρα.

² Ἄν γολών, ... ἀργοντα, ... ιδιώτην, sous-entendu ὑποκρίνασθαι· σε θέλω, ἵνα τούτων εὐδωδῆς ὑποκρίνη.

³ Le corbeau et aussi la corneille (*Festus*, p. 197) étaient du nombre des oiseaux que les Romains appelaient *ocinae*, dont le cri était considéré comme un présage. Cic. *De divin.*, I, 52, 130 : * Efficit in avibus divina mens ut... tum a dextra, tum a sinistra parte canunt *ocinae*. » Horace, *Corin.* III, 27, 14 : « *Ocinae* corvum prece usctabo solis ab ortu, » ce

qui était un bon présage, s'il faisait entendre son cri du côté du couchant, le présage était mauvais.

⁴ Διαίρει, divise, distingue entre ce qui dépend de toi et ce qui n'en dépend pas, entre ce qui est à toi et ce qui t'est étranger. De même *dicere* τὰ πρόκρητα dans *Disc.* II, 6, 4.

⁵ Ἐμοὶ, relativement à moi : aucun de ces présages ne me concerne.

⁶ Ἰλιχ(ῆ), sous-entendu ἐπισημάνεται.

⁷ Σοφιστικῶς et les diminutifs suivants ont la même valeur que ceux que nous avons vus plus haut, *ch. VII et XII, 2*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ (XIX).

1. Ανίκτος εἶναι δύνασαι, ἂν εἰς μηδὲνα ἀγῶνα καταβάνης, ὃν οὐκ ἔστιν ἐπὶ σοὶ νικῆσαι.

1. Ὅρα μήποτε ἰδὼν τινε προτιμώμενον ἢ μέγα δυνάμενον ἢ ἄλλως εὐδοκίμωντα μακαρίσῃς, ὑπὸ τῆς φαντασίας συναρτασθεῖς. Ἐὰν γὰρ ἐν τοῖς ἐφ' ἡμῖν ἢ οὐσία τοῦ ἀγαθοῦ¹ ἦ, οὔτε φθόνος οὔτε ζηλοτυπία γόραν ἔχει, σὺ τε αὐτὸς οὐ στρατηγός², οὐ πρότανης ἢ ὑπατος εἶναι θελήσεις, ἀλλ' ἐλεύθερος. Μία δὲ οὗδος πρὸς τούτου, κατὰ φρόνησιν τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ (XX).

Μένησο ὅτι οὐγ' ὁ λουδορέων ἢ ὁ τύπτων ὑβρίζει, ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ περὶ τούτων, ὡς ὑβρίζοντων. Ὅταν σὺν ἐρέθισθί σε τις, ἴσθι ὅτι ἡ σὴ σε ὑπόκληψις ἤρεθισε. Τοιγαροῦν ἐν πρώτοις πειρῶ ὑπὸ τῆς φαντασίας μὴ συναρτασθήναι· ἂν γὰρ ἀπαξ γρόσου καὶ διατριβῆς τύγῃς, βῶον κρατήσεις σεαυτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ (XXI).

Θάνατος καὶ φυγὴ καὶ πάντα τὰ δεινὰ φαινόμενα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔστω σοὶ καθ' ἡμέραν, μά-

4. Ἦ οὐσία τοῦ ἀγαθοῦ, la substance du bien. Voyez le trait de certaines villes grecques. Lexique.

2. Στρατηγός, s'attaqué.